

Motion till riksdagen 2016/17:2447

av **Runar Filper m.fl. (SD)**

Mat och livsmedel med hög kvalitet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera arbetet med kontroller av livsmedel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka sanktionsmöjligheterna mot dem som fuskar med livsmedel och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk ursprungsmärkning av animaliska produkter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna det svenska djurskyddet genom att införa ett importförbud för animalieprodukter där djur utsatts för ett systematiskt onödigt lidande och som väsentligt strider mot svensk djurskyddslagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer effektiv och likvärdig livsmedelskontroll och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lägre temperaturer för hantering av livsmedel och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för ett kompletterande samhällsstöd till lanthandlare och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda reklam för ohälsosam mat riktad till barn och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav i offentlig upphandling på livsmedel som är producerade i enlighet med svensk lagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsning på en större andel närproducerade och/eller ekologiska livsmedel i de offentliga upphandlingarna och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ursprungsmärkning av svenska mejeriprodukter och bättre kommunikation av svenska mervärden och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta gårdsförsäljning av lokalt producerade alkoholhaltiga drycker och tillkännager detta för regeringen.

Intensifierad livsmedelskontroll

Livsmedelsfusk bedöms av Livsmedelsverket vara omfattande runt om i världen. Bedrägerier kan involvera komplicerade led av uppfödare, slakterier, charkföretag och grossister. För de flesta livsmedel, inklusive annat kött än nötkött, gäller att ursprunget ska anges om konsumenten annars blir vilseledd.

En konsument får aldrig luras att tro att ett livsmedel kommer från ett annat land, en annan stad eller annan region än vad det faktiskt gör. För att konsumenterna ska kunna lita på en produkts innehåll och ursprung behöver arbetet med kontroller intensifieras. Sverigedemokraterna anser därför att myndigheterna måste få mer resurser för detta ändamål. Vi anser också att det behövs ökade sanktionsmöjligheter mot dem som fuskar med livsmedel.

Obligatorisk ursprungsmärkning av animaliska produkter

Nötkött, fisk, ägg och vissa andra livsmedel som exempelvis honung, frukt och olivolja ska enligt reglerna alltid märkas med ursprung, det vill säga märkningen ska visa varifrån produkterna kommer. För nötkött finns speciella regler med krav på märkning med ursprung. Om varan är märkt med ”Ursprung Sverige” betyder det att djuret är fött, uppfött och slaktat i Sverige.

Om importerat kött mals till köttfärs i en butik i Sverige får den alltså inte heta ”svensk köttfärs” eller vara märkt med svensk flagga. När man köper honung, fisk, skaldjur och blötdjur, till exempel musslor, i butik ska man få information om varifrån produkten kommer, ursprungsland eller fångstzon.

Utländsk djurhållning skiljer sig ofta från svensk när det gäller till exempel synen på antibiotika, hormoner, djurtransporter, djurhållningsformer och slaktmetoder. Därför är det angeläget att öka konsumenternas möjlighet att göra aktiva val när de köper livsmedel.

Från och med december 2014 måste EU-länderna även märka kött av gris, får, get och fjäderfå med ursprungsland eller härkomstplats. Sverigedemokraterna anser att det är ett steg i rätt riktning men långt ifrån tillräckligt.

Sedan tidigare har riksdagen gett ett tillkännagivande om att regeringen inom EU i alla relevanta sammanhang ska driva frågan om obligatorisk ursprungsmärkning av alla köttprodukter inklusive sammansatta produkter, vilket givetvis Sverigedemokraterna ställer sig bakom och förutsätter att regeringen kommer att hedra.

Sverigedemokraterna betonar att alla animaliska produkter bör märkas med ursprung i varje led i produktionskedjan. Detta ska gälla såväl charkvaror, sammansatta produkter som mat på restaurang. Mejeriprodukter som idag står helt utanför märkningskrav vill vi inkludera i obligatoriska märkningssystem.

Det är viktigt med ursprungsmärkning av svenska mejeriprodukter och bättre kommunikation av svenska mervärden ut till konsumenterna. Därför ser vi positivt på Svenskmärkning AB, som bildades 2015 av Svensk Dagligvaruhandel, Livsmedelsföretagen och LRF, för att göra det lättare för konsumenter att hitta svensk mat i livsmedelsbutikerna, vilket ligger väl i linje med vad kunderna vill ha.

Värna det svenska djurskyddet

Sverige har kanske världens mest ambitiösa djurskydd. Det är något vi bör vara stolta över och som bör värnas. Det är viktigt att det finns förutsättningar för ett upprätthållande av djurskyddet, inte minst genom att vår djur- och livsmedelsproduktion ska behålla sin konkurrenskraft.

Många svenskar äter i dag kött från djur som halal- eller kosherslaktats, ofta helt utan att veta om det. Slaktmetoderna innebär kortfattat att djuren avlivas och avblodas helt utan bedövning, vilket innebär ett utdraget dödsförlopp med onödigt lidande, smärta och ångest.

Eftersom det finns en marknad för dessa produkter och därmed också ekonomiska incitament, börjar allt fler europeiska slakterier övergå till dessa slaktmetoder. Andelen kött som slaktats med dessa båda slaktmetoder är växande.

I vissa europeiska länder slaktas till exempel allt får- och lammkött utan bedövning, men i Sverige är det fortfarande förbjudet med slakt utan bedövning.

Sverigedemokraterna vill därför ha ett importförbud för animalieprodukter, som innebär att djur utsätts för systematiskt onödigt lidande och hantering som väsentligt strider mot intentionerna med svensk djurskyddslagstiftning. Allra mest angeläget är ett stopp för importen av kött från djur som slaktats helt utan bedövning.

Effektivare och mer likvärdig livsmedelskontroll

Idag har kommunerna ansvaret för livsmedelskontroll. Men det är inte ovanligt att kommuner inte klarar sitt uppdrag och kontrollen är inte alltid riskbaserad. Kontrollen av livsmedel fungerar olika på olika håll i landet och resurserna för livsmedelskontroll är begränsade.

Maten måste vara säker och staten bör därför ta ett större ansvar för en effektiv och fungerande livsmedelskontroll i hela Sverige.

Länsstyrelserna kontrollerar redan idag att kommunernas kontroll följer lagstiftningen, men genom att ansvaret helt överförs från kommunerna till staten behandlas livsmedels- och djurskyddskontrollen lika.

Reducerat matsvinn genom lägre temperaturer på livsmedel

Matsvinn uppstår i hela livsmedelskedjan och kan förebyggas på olika sätt. Svinnet finner man i livsmedelsindustrin, butiker, restauranger, storkök och skolkök. Vi ser svinnet i hushållens konsumtionsmönster och vi är alla en del av svinnet.

Livsmedelsproducenterna och de som paketerar livsmedel är skyldiga att märka produkterna rätt med datum och förvaringstemperatur. Övergripande temperaturkrav för livsmedel ställs i EG-förordningarna 178/2002, 852/2004 och 853/2004.

Branschriktlinjer föreskriver vid vilken temperatur fisk och fiskprodukter skall förvaras. Produkter som köttfärs, korv och kyckling kan ha annan temperatur etcetera. Om producenterna valde en lägre temperatur än de föreskrivna maxtemperaturerna, skulle detta också kunna medföra mindre förstörd mat och därigenom ett reducerat matsvinn.

Sverigedemokraterna vill att regeringen utreder möjligheten att påverka förordningarna om temperaturkrav för livsmedel och att ställa högre krav på livsmedelsproducenter och dagligvaruhandel.

Dagligvaruhandeln och landsbygdsdöden

Idag är många mindre samhällen åderlättna på samhällsservice genom nedlagda skolor, butiker och lanthandlare. När liknande institutioner får stryka på foten tenderar det att leda till utflyttning. Läggs en skola ned så leder det i förlängningen till att lanthandeln får sämre underlag och läggs lanthandeln ned så försämras elevunderlaget på skolan. Detta går hand i hand.

Här bör man utreda möjligheterna för ett kompletterande samhällsstöd till lanthandlare utanför kommunernas centralorter, för de många servicetjänster många handlare måste ha för att överleva. Vi tänker då på postservice, utlämningsombud, apoteksombud och liknande kringtjänster. Detta bör ges regeringen till känna.

Reklam riktad till barn

Föräldrars försök och strävan att ge sina barn sunda matvanor motverkas av reklam som förhärslig ohälsosam mat och dryck till barn, vilket bidrar till en ohälsosam livsstil.

Som minderårig är man mer påverkbar för reklambudskap, vilket gör det enklare att marknadsföra produkter bland barn. Som förälder har man en fostrande roll och äger rätten att råda och bestämma om vad familjen skall ha för inköpsvanor, utan att behöva utsättas för köptryck med risk för konflikt med barnen.

Som förälder har man beslutanderätt, vilken reklamen inte får ifrågasätta genom att ge barnen felaktiga uppfattningar. Med hänvisning till ovanstående bör regeringen se över nuvarande regelverk och strama åt möjligheterna till att rikta osund reklam till barn.

Offentlig upphandling

Samtliga livsmedel som upphandlas genom offentlig upphandling ska det ställas krav på att råvarorna är producerade enligt svensk miljö- och djurskyddslagstiftning.

Satsning på närproducerat och ekologiska livsmedel

Medvetandegraden och viljan att köpa svenska och närproducerade livsmedel ökar stadigt och en satsning bör göras för att få en större andel närproducerade och/eller ekologiska livsmedel i de offentliga upphandlingarna.

Ursprungsmärkning av svenska mejeriprodukter

För att stärka lönsamheten för mjölkbönderna och få bättre betalt för råvaran och bättre möjligheter att förbättra värdet på produkterna är det viktigt med ursprungsmärkning av svenska mejeriprodukter och bättre kommunikation av svenska mervärden ut till konsumenterna.

Gårdsförsäljning

Det har på senare tid blivit allt vanligare med lokala vinodlingar och småskalig tillverkning av malt- och spritdrycker i Sverige. För att dessa verksamheter ska kunna växa till sig och främja landsbygdsturism, företagande och arbetstillfällen är det nödvändigt att det också i Sverige blir tillåtet med gårdsförsäljning av lokalt producerade alkoholdrycker. Enligt EU:s konkurrenskommissionär skulle försäljning av lokalt producerade alkoholdrycker direkt till konsumenterna vara ett undantag från Systembolagets ensamrätt som inte skulle innebära att det statliga monopolet måste avskaffas. Det finns således inget EU-juridiskt hinder till att tillåta gårdsförsäljning av lokalt producerade alkoholhaltiga drycker. Enligt Sverigedemokraternas uppfattning skulle gårdsförsäljning inte heller äventyra folkhälsan. Vi anser att gårdsförsäljning bör tillåtas och att regeringen bör återkomma med förslag som möjliggör detta.

Runar Filper (SD)

Anders Forsberg (SD)

Martin Kinnunen (SD)